

IB111 – cvičení 5

ŘETĚZCE, SEZNAMY

Miroslav Kadlec

Obsah

- . Seznam, pole
 - . Indexování
 - . Slicing
 - . Funkce
- . Řetězec znaků
 - . Znak
 - . Práce s řetězcí

Příklady

Seznam, pole

- Obecně je pole základní struktura pro uchování více hodnot stejného typu
- V Pythonu je pro tyto účely **seznam** (list) – velmi obecný
 - Lze ukládat i **různé datové typy**
 - ExampleList = [1, "únor", 3.14]
 - Má předprogramované určité funkce
 - append(),
 - Definujeme do **hranatých** závorek, oddělujeme čárkami
 - temperatures = [20, 22, 28, 19] # s hodnotami
 - results = [] # prázdný
-

Indexování v seznamu

- Přístup k jednotlivým prvkům
 - Čtení, změna hodnoty
 - **Každý prvek** určen celým číslem (= **indexem**) vyjadřujícím jeho pořadí
 - Zadáváme za jméno seznamu do hranatých závorek
 - První prvek má **index 0**
 - př.: `print(seznam[0])`
 - Lze indexovat i **od konce** zápornými čísly
 - [-1] vrátí poslední prvek, [-2] předposlední
 - Co když zadáme větší číslo, než (počet prvků - 1)?

Funkce pro práci se seznamy

- Kopírování
 - Přiřazením "newList = oldList" se nevytvoří nový seznam, jen máme dvě proměnné, **skrz které** můžeme k seznamu **přístupovat**
 - "Mělká" kopie a = list(x) nebo a = x[:]
 - V případě seznamu seznamů se **nevytvoří** nové "vnitřní,, seznamy
 - Ekvivalentní konstrukce a = copy(list)
 - Potřeba importovat z modulu "copy"
 - "Hluboká" kopie a = deepcopy(x)
 - Vytvoří se **kompletně nová struktura**
 - Třeba **importovat** z modulu "copy"

Funkce pro práci se seznamy

- Funkce pro agregaci:
 - len(x)
 - sum(x)
 - min(x)
 - max(x)
 - sorted(x)
 - y in x
- Jak se chovají s nečíselnými typy?
 - sum()
 - Seznam řetězců
 - Seznam seznamů
 - max/min()
 - Seznam řetězců
 - Seznam seznamů

Funkce pro práci se seznamy

- Pokročilé indexování – **slicing**
 - Umožňuje vybírat podčásti seznamu
 - S pomocí dvojtečky specifikujeme, které indexy se vyberou
 - seznam[x:y:z] vybere indexy
 - Od **x** včetně
 - Do **y** nevčetně
 - S krokem **z**
 - Lze hodnotu vynechat – defaultní hodnoty:
 - Od začátku (0)
 - Do konce
 - S krokem 1 (při vynechání kroku není třeba psát 2. dvojtečku)

Řetězec (string)

- Posloupnost znaků, se kterými pracujeme jako s celkem – různé funkce, operace
 - Setkali jsme se s
 - len()
 - konkaténace (skládání) řetězců operátorem +
 - opakování řetězců operátorem *
 - escape sekvence

Znak (char)

- Celé číslo reprezentováno jako **znak**
 - Písmeno, číslice, interpunkce, ...
 - Zapisujeme jako jednoznakový string např.: "a"
- V Pythonu – kódování UNICODE (<http://www.tamasoft.co.jp/en/general-info/unicode-decimal.html>)
 - Každý používaný znak má jednoznačně přiřazenou hodnotu
 - **Některé** logické návaznosti jsou zachovány

- **chr()**

- Číslo -> znak

- **ord()**

- Znak -> číslo

UNICODE dec. 0-499

000	001	fi	002	fl	003	□	004	□	005	□	006	□	007	□	008	□	009	□	
010	□	011	□	012	□	013	□	014	□	015	□	016	□	017	□	018	□	019	□
020	□	021	□	022	□	023	□	024	□	025	□	026	□	027	□	028	□	029	□
030	□	031	□	032		033	!	034	"	035	#	036	\$	037	%	038	&	039	'
040	(	041	)	042	*	043	+	044	,	045	-	046	.	047	/	048	0	049	1
050	2	051	3	052	4	053	5	054	6	055	7	056	8	057	9	058	:	059	;
060	<	061	=	062	>	063	?	064	@	065	A	066	B	067	C	068	D	069	E
070	F	071	G	072	H	073	I	074	J	075	K	076	L	077	M	078	N	079	O
080	P	081	Q	082	R	083	S	084	T	085	U	086	V	087	W	088	X	089	Y
090	Z	091	[	092	\	093	]	094	^	095	_	096	`	097	a	098	b	099	c
100	d	101	e	102	f	103	g	104	h	105	i	106	j	107	k	108	l	109	m
110	n	111	o	112	p	113	q	114	r	115	s	116	t	117	u	118	v	119	w

Další práce s řetězcí

- Indexování
 - Funguje jako u seznamů, např.: "ahoj"[2]
- Slicing
 - Opět funguje jako u seznamů (podřetězce)
- Iterace - procházení jednotlivých znaků cyklem
 - for znak in text:
- Změna velikosti písmen
 - "AhOj SvEtE".upper()
 - "AhOj SvEtE".lower()

Příklady - https://www.fi.muni.cz/IB111/sbirka/05-retezce_a_seznamy.html

- **Rozcvička**: prokládání, cenzura
- **Výškový profil**
 - height_profile(), elevation() - ve slidech
 - **generování**:
 - generateProfile(size, startingHeight, maxDiff = 2)
 - generateProfileAdv(size, maxDiff = 2)
- **Vigenerova šifra**
 - Uvažujme pouze malá písmena, bez mezer
 - Klíč se opakuje podél plaintextu
 - Ke každému znaku plaintextu se “přičte” znak klíče, který na něj vyšel
 - plaintext lze procházet for-cyklem, klíč indexovat proměnnou -> inkrementovat a hlídat pomocí %